

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

do rúk sa vám dostáva ďalšie číslo časopisu *Onkológia*, v ktorom je niekoľko článkov venovaných problematike malígnych lymfómov. Za posledných 10 – 20 rokov sme svedkami veľkého pokroku v oblasti „lymfomológie“, a to tak v diagnostike, ako aj v liečbe. Pokrok je však postupný proces, v rámci ktorého k tomu, čo už vieme, poznáme a používame, neustále pribúda niečo nové. Patológ teda vždy začína histopatologické vyšetrenie starým známym farbením, ako je hematoxilín a eozín a potom sa rozhoduje, čo ďalej. V súčasnosti má na to k dispozícii širokú paletu imunohistochemických vyšetrení, ako aj špeciálnych genetických a molekulárnych analýz. Tieto umožňujú veľmi presnú diagnostiku a identifikáciu rôznych podtypov lymfómov. Mnohé z nových lymfómových entít uvedených v poslednej WHO klasifikácii hematologických malignít boli donedávna ešte neznáme a nezriedka skryté vo väčšej skupine niektorého typu lymfómu bez bližšej špecifikácie. Pomocou génovej expresie sa podarilo identifikovať niektoré podskupiny lymfómov v rámci určitého histologického typu, ktoré sa odlišujú klinickými prejavmi, odpoveďou na liečbu a prognózou. Niečo podobné môžeme pozorovať aj v oblasti liečby. Na jednej strane už desaťročia používame v terapii ne Hodgkinových lymfómov starý a rokmi overený režim CHOP. Na druhej strane sme svedkami doslova explózie nových monoklonových protilátok, imunomodulačných látok ako aj veľkého množstva molekúl s cieľovým účinkom na rôznych miestach signálnych dráh. Niektoré z nich sa už dostali do dennej praxe. Oveľa viac nových liekov sa testuje v klinických štúdiách. Príkladom významnej kvalitatívnej zmeny v antilymfómovej liečbe je zavedenie anti-CD20 monoklonovej protilátky rituximabu do liečby CD20 pozitívnych B-bunkových lymfómov.

A tak farbenie hematoxilínom a eozínom je stále ten prvý krok pre patológa, ako je CHOP pre klinika stále základným pilierom v liečbe mnohých lymfómov. Narastá však komplexnosť diagnostiky aj liečby. Patológ pri stanovení histologickej diagnózy zohľadňuje výsledky základných farbení, imunohistochemických vyšetrení, genetických, molekulárnych analýz a v neposlednom rade aj klinických údajov, čo inými slovami znamená, že histologický záver je výsledkom multiparametrickej diagnostiky. Komplexnosť a náročnosť lymfómovej diagnostiky len podčiarkuje dôležitosť jedného z prvých krokov na začiatku diagnostiky, a to získania dostatočného množstva a nepoškodeného tkaniva na histologické vyšetrenie. Rovnako narastá aj komplexnosť liečby. Stratifikácia pacientov do prognostických skupín využitím prognostických ukazovateľov a indexov umožňuje optimalizáciu liečby. To v praxi znamená, že u pacientov s veľmi dobrou prognózou sa snažíme liečbu „de-intenzifikovať“ s cieľom zachovania účinnosti a súčasne minimalizácie toxicity. Naopak, cestou intenzifikácie chemoterapie v kombinácii s novými liekmi a využitím transplantácie krvotvorných buniek sa snažíme zlepšiť neuspokojivé liečebné výsledky u pacientov s veľmi zlou prognózou, a to aj za cenu väčšej toxicity. Vyššia komplexnosť liečby, rozširovanie liečebných možností vďaka novým liekom a liečebných postupov, nové poznatky z biológie lymfómov, to všetko liečbu lymfómov komplikuje a kladie väčšie nároky na vedomosti lekárov. Aj rozhodnutie pre určitý liečebný postup je výsledkom multiparametrickeho procesu.

Veríme, že články v tomto čísle časopisu *Onkológia* zamerané na problematiku lymfómov splnia svoj účel, pomôžu čitateľom utvrdiť si už nadobudnuté vedomosti a zároveň dozvedieť sa niečo nové, čo sa v „lymfomológii“, udialo len nedávno.

MUDr. Veronika Ballová

Klinika klinickej onkológie

Národný onkologický ústav, Bratislava

Onkológia

Ročník 9, 2014, číslo 2, vychádza 6 x ročne

Dátum vydania: apríl 2014

Vychádza v spolupráci so:

- Slovenskou onkologickou spoločnosťou SLS (www.onkologia.sk).
- Slovenskou chemoterapeutickou spoločnosťou SLS

Predседа redakčnej rady:

prof. MUDr. Stanislav Špánik, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Igor Andrašina, CSc.
MUDr. Viera Bajčiová, CSc.
MUDr. Radovan Barilla, PhD.
doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.
doc. MUDr. Peter Berzinec, CSc.
MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.
doc. MUDr. Pavol Dubinský, PhD.
MUDr. Ján Hudeček, CSc.
MUDr. Richard Hrubý, PhD.
MUDr. Karel Kroupa, PhD.
doc. MUDr. Izabela Makaiová, CSc.
doc. MUDr. Jozef Mardiak, CSc., mim. prof.
MUDr. Ladislav Masák, CSc.
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.
MUDr. Patrik Palacka, PhD., MPH, MBA
prof. MUDr. Lukáš Plank, CSc.
MUDr. Mária Rečková
MUDr. Tomáš Šálek
prof. MUDr. Elena Tóthová, CSc.
MUDr. Andrej Vranovský
doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.

Odborný redaktor:

doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Editor rubriky Zo zahraničnej tlače:

doc. MUDr. Peter Berzinec, CSc.

Editori rubriky Publikujeme v zahraničí:

MUDr. Mária Rečková
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., IČO 35865211

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Ambrova 5, 831 01 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Mgr. Miroslava Doubková,
02/5413 1381, 0911 900 599, doubkova@solen.sk

Grafická úprava, sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. Monika Liedlová, 02/5413 1365, 0911 349 599
liedlova@solen.sk

Predplatné na rok 2014:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2014 je 18 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/ 5465 1384.

Články z hlavnej témy čísla prechádzajú dvojitoú recenziou. Ostatné články sú recenzované raz.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3580/09

ISSN 1336-8176 (tlačené vydanie)

ISSN 1339-4215 (online)

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS). Citácie sú spracované v CIBaMed. Citačná skratka: *Onkológia* (Bratisl.)

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov *Interní medicína pro praxi*, *Onkologie* a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.